

Wespendief (Tekening: Hans Govers). *Honey Buzzard*.

When you know better, you do better¹

Hanneke Sevink

Al meer dan een kwart eeuw inventariseren we in Utrecht en Het Gooi roofvogels. Inmiddels zijn we eraan gewend dat we ons in het vroege voorjaar, na een periode van relatieve winterrust, schrap moeten zetten bij de start van het veldwerk. De eerste rondes in de bossen leveren geheid emoties op vanwege de aanblik van het bosonderhoud in de voorafgaande winter. Altijd waren er wel percelen waar het vellen ten koste was gegaan van roofvogelhorsten, soms doordat een nest volledig vrij was komen te staan of doordat de nestbomen vakkundig waren verwijderd. We konden ons er destijds al vreselijk over opwinden, niet wetend wat we nu weten: dat het allemaal nog veel erger kon. In die beginjaren was de woede na een paar weken wel weer gezakt, lokaliseerden we de nieuwe horsten en ging het leven verder. Wanneer we nu inventariseren, blijft de boosheid het hele seizoen. Deze habitatvernietiging is zo desastreus dat er weinig over is aan leefgebied voor roofvogels. Zo hadden we bijvoorbeeld in onze vroege jaren gemakkelijk meer dan dertig sperwerbroedgevallen. Dit jaar moeten we het doen met een handjevol nesten. Eenzelfde trend zien we bij Havik, Buizerd en Boomvalk. Die achteruitgang heeft natuurlijk met meer factoren te maken dan alleen habitatvernietiging, maar deze laatste factor is wel een zeer bepalende: zonder leefgebied gaat het zeker niet meer lukken. Rob beschreef iets van deze treurnis al eerder in de *Takkeling* (28: 200-270, 2020).

Het handelen van terreinbeheerders heeft niet alleen ernstige gevolgen voor de leefwereld van de roofvogels; het beïnvloedt het leven in die terreinen op alle trofische niveaus. In zijn net verschenen boek, *Kerken van goud, dominees van hout*, beschrijft Rob de huidige praktijken: natuurbeschermers die beweren de goede natuur te creëren en daarbij het bestaande leven vernietigen. Op grond van eigen onderzoek en dat van anderen bespreekt Rob, op zijn Robs, recht voor zijn raap, wat er werkelijk gaande is en laat hij zien wat er gebeurt met de natuur die op dergelijke wijze onder handen wordt genomen. Het is een boek dat je de schellen van de ogen doet vallen, een aanrader voor iedereen. Ik hoop dat vooral natuurbeschermers de moed hebben dit werk te lezen. Want, als je weet wat de gevolgen van je daden zijn (de vernietiging van natuur), kun je er niet mee doorgaan.

1 Deze uitspraak wordt toegeschreven aan Maya Angelou. Echter, bij het napluizen van de bron begreep ik dat het in feite een verkorte vorm is van een uitspraak van Angelou, die overal verkeerd wordt geciteerd, maar die in deze vorm hier past als titel.

Terwijl ik aan mijn bureau zit, hoor ik de Ringmussen die af en aan vliegen naar hun jongen, het tweede broedsel dit seizoen. Ze hebben gekozen voor de nestkasten die ik in de zomer van 2019 heb opgehangen voor Huiszwaluwen. Op een enkele inspectie van Huismussen na, leverde het in het eerste jaar geen bewoners op, maar dit jaar was het raak. Niet de soort die ik bedoelde, want zo gaat het in de natuur! Terwijl ik in de 23 jaar dat ik hier woon slechts enkele malen Ringmussen op de voederplaats waarnam, zijn ze nu met een flink aantal aanbeland. Ook aan de ander kant van het gebouw zit tenminste één broedgeval. Wat zou nou gemaakt hebben dat ze in deze wijk zijn gaan broeden? Uitbreiding populatie elders in Baarn, aanbod van meerdere nestkasten, voedselaanbod in de omgeving? Elke waarneming roept weer nieuwe vragen op. Zo zijn er veel dingen om van te genieten, in het veld en in de artikelen in deze Takkeling. Veel leesplezier gewenst.

Ringmus op de voerplek aan huis, Baarn, 19 mei 2007 (Foto: Hanneke Sevink). *Tree Sparrow at feeding site, Baarn, 19 May 2007.*